

זהירות מהפסדי ממון

בעניני ממונות אקטואליים - שמפורסם בעיתון "המודיע" בכל ערב שבת

מאת: יצחק בירך דסקל – דיין ומורה צדק

בס"ד, מאמר טז, פרשת תצוה-זכור, תשפ"ו

טל: 052-7611435 v.b.daskal@vbdaskal.com

לשמיעה בקול הלשון: בטלפון 073-2951374 : 1-4-3 באתר: [לחץ כאן](#)

מאמר טז

תנאי בערבות

השואל: פנה אלי ידיד, אדם ירא שמים ויקר מאוד, וביקש שאהיה ערב בשבילו על הלוואה של מאתים אלף שקלים. שאלתיו, לאיזה צורך הוא צריך את ההלוואה ואמר לי, שהוא קנה דירה במציאה, ויש לו דירה אחרת שהוא עומד למכור, לכן הוא מבקש הלוואה לתקופה קצרה, עד שימכור את הדירה השניה, כך שאין כאן כל סיכון. האמנתי לו, וחתמתי לו ערבות, ואמרתי לו בפירוש, שהערבות היא רק בתנאי שיש לו עוד קרקע, והיא משועבדת לערבות זו.

הרב: אם כך, הכל בסדר. מה קרה בכל זאת?

השואל: לצערי, הסיפור לא היה נכון. היום ידוע לי שהוא מסובך בחובות, ואין לו עוד דירה, ולא חצי דירה. הוא היה צריך הלוואה כדי להמשיך לגלגל חובות. המלווה תובע ממני את הערבות, ואיני יודע להשית עצות בנפשי. אין לי מאיפה לשלם מאתים אלף שקלים!! אמרתי למלווה, שזו הייתה ערבות על תנאי, אבל המלווה תובע את כספו. מה עלי לעשות?

הרב: בלי קשר לסיפור הכאוב שלך, אני רוצה להתריע את האנשים בנושא ערבות, שרבים חללים הפילה.

השואל: מדוע וכי אסור לעזור לשני?

הרב: כל ערב צריך לדעת לפני חתימה על שטר ערבות, כי יתכן מאוד, שחתימה זו, תחייב אותו לשלם את מלוא סכום הערבות, ולעולם כספו לא יוחזר.

השואל: עד כדי כך?!

הרב: בדיוק כך. ערב צריך לשער בדעתו, "האם אני מסכים לתרום צדקה לפלוני בסכום זה". כיון שיש חשש שכך יהיה. לצערנו, אנו יודעים על עשרות מקרים של ערבים, שחיהם כבר לא חיים, רק בגלל חתימה קטנה שלא הבינו את חומרתה. אין לך דבר מסוכן יותר מערבות. נכון, אפשר

לעזור לידיד או לבן משפחה בסכום מסוים של ערבות, כשהערב משער בדעתו, שגם אם חס וחלילה ללווה לא תהיה אפשרות לשלם, הוא ישלם, ויהיה מסוגל לעמוד בזה, אבל הערב צריך לשקול בדעתו, שיתכן שכך יהיה.

השואל: אבל במקרה שלי, שעשיתי תנאי עם הערב, האם יש לי מה לחשוש?!

הרב: בודאי. כיון שתנאי שעשית עם הלווה, אינו שווה כלום.

השואל: מה היה עלי לעשות, לו הייתי שואל את הרב, לפני כן?

הרב: היית צריך לבדוק שבאמת יש לו קרקע אחרת, ולשעבד את הקרקע ההיא כדיון, על הערבות שלך. כך היית יודע שאין קרקע, ולא היית נופל להפסד ממון גדול כל כך.

השואל: ואם אני רוצה לעשות תנאי בערבות מה עלי לעשות?

הרב: הערבות צריכה להיות מפורשת בשטר הערבות, כך שיהיה מפורש שהיא ערבות על תנאי. בדרך זו אתה תציל את עצמך מהפסדי ממון. לסיום אני מוכרח לציין, שכל זה עשה לך מי שאתה כותב עליו: "ידיד, אדם ירא שמים, ויקר מאוד".....וד"ל.

כללים משפטיים

ערבות מחייבת

חתימה על שטר ערבות מחייבת את הערב לשלם את מלוא סכום הערבות אם הלווה אינו פורע את חובו.

תנאי עם הלווה

תנאי שהערב עושה עם הלווה בלבד, בלא ידיעת המלווה, אינו תקף מבחינה משפטית ואינו מגן על הערב.

זהירות מהפסדי ממון

בענייני ממונות אקטואליים - שמפורסם בעיתון "המודיע" בכל ערב שבת

מאת: יצחק בירך דסקל – דיין ומורה צדק

בס"ד, מאמר טז, פרשת תצוה-זכור, תשפ"ו

טל: 052-7611435 v.b.daskal@vbdaskal.com

לשמיעה בקול הלשון: בטלפון 073-2951374 : 1-4-3 באתר: [לחץ כאן](#)

ערבות בלא תנאי, התחייב על ערבות בלא תנאי. עיין שם ביאור ארוך
בדין זה.

שאלות ותשובות קצרות

שאלה: האם חתימה על ערבות מחייבת תמיד את הערב ?

תשובה: כן, הערב עלול להידרש לשלם את מלוא החוב.

שאלה: האם תנאי שעשיתי עם הלווה בלבד מגן עליי ?

תשובה: לא, תנאי שלא נכתב בשטר הערבות ואינו נעשה עם המלווה
– אינו תקף.

שאלה: כיצד ניתן להתנות בערבות ?

תשובה: יש לנסח במפורש את התנאי בשטר הערבות עצמו.

שאלה: מה היה עליי לעשות לפני החתימה ?

תשובה: לבדוק אם ללווה נכס אחר ולשעבד אותו לטובת הערבות.

שאלה: מה העיקרון שעל הערב לזכור תמיד ?

תשובה: עליו לשקול מראש אם הוא מוכן ומסוגל לשלם את מלוא
סכום הערבות בעצמו.

חובת בדיקת בטחונות

לפני מתן ערבות יש לבדוק אם ללווה נכסים או קרקעות שניתן
לשעבד לטובת ההלוואה.

אפשרות לקביעת תנאי בערבות

תנאי בערבות חייב להיכתב במפורש בשטר הערבות כדי שיהיה
מחייב כלפי המלווה.

סיכון הערב

הערב חייב לשקול מראש את האפשרות כי יידרש לשלם את מלוא
החוב, ולהעריך אם יוכל לעמוד בכך.

בינת המשפט

ערב שעשה תנאי בעל פה עם הלווה על ערבותו

בבינת המשפט בסימן שנא, מובא מחלוקת משכנות הרועים ופעמוני
זהב, בערב שעשה תנאי בעל פה על ערבותו עם הלווה בלבד, ועבר
הלווה על תנאו, האם חל עליו דיני ערב. משכנות הרועים סובר, שכיון
שעשה תנאי על אופן ערבותו, ולא עשו את התנאי אינו ערב. ופעמוני
זהב פוסק שהוא ערב, וביארנו שם, שלא רק מדינא דגרמי הוא חייב
כיון שהמלווה לא ידע מתנאו, אלא הוא ערב ממש, שכיון שחתם

